

KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen

Center for Økonomi

NOTAT

Til Økonomiudvalget

7. maj 2019

Status på indsatsen mod social dumping 1. kvartal 2019

Sagsnr.
2019-0123281

Københavns Kommunes indsats med kontrol af arbejdsklausulen blev skudt i gang den 13. oktober 2014, hvor indsatsteamet ved Bureau Veritas påbegyndte arbejdet med at foretage stikprøvekontroller af Københavns Kommunes leverandører inden for bygge og anlæg samt tjenesteydelsesområdet. Siden 1. januar 2017 har indsatsen også omfattet støtte- og tilskudsområdet.

Dokumentnr.
2019-0123281-2

Sagsbehandler
Trine Strange Fallenkamp

Borgerrepræsentationen vedtog i 2017 at hjemtage kontrollen med arbejdsklausulen og udvide indsatsen til også at omfatte uddannelses- og beskæftigelsesklausulen. Fra 1. januar 2018 har kommunens interne indsatsteam derfor overtaget kontrollen af arbejdsklausulen, samt uddannelses- og beskæftigelsesklausulen.

Økonomiudvalget modtager kvartalsvis afrapportering i form af en kvartalsrapport med status på indsatsen mod social dumping på aflæggerbordet.

I vedlagte kvartalsrapport fremgår det, hvordan indsatsteamets kontrolarbejde konkret har udfoldet sig i 1. kvartaler i 2019.

Team Ejendomsoptimering

Københavns Rådhus, Rådhuspladsen
|
1599 København V

EAN nummer
5798009800206

Status på indsats- sen mod social dumping

1. kvartal 2019

Indhold

1. Indledning	3
2. Antal kontroller	4
3. Risikobaseret fremgangsmåde	6
4. Materielle overtrædelser af arbejdsklausulen	8
5. Karakteristika ved de materielle overtrædelser	10
6. ID-kort på udvalgte arbejdspladser	12
7. Afsluttede og verserende overtrædelsessager	13

1.

Indledning

Status på indsatsen mod social dumping efter 1. kvartal af 2019 tegner i store træk samme billede som i 2018.

Med udgangspunkt i en risikobaseret tilgang, hvor der er fokus på fysisk tilstedeværelse på bygge- og arbejdspladser, afdækker indsatssteamet fortsat tilfælde af social dumping. I størstedelen af de kontroller, som er gennemført i 1. kvartal, foreligger der dog endnu ikke en konklusion på, om der er tale om social dumping eller ej. Der er således alene konstateret underbetaling i 12 ud af de igangsatte 49 dokumentkontroller indtil videre. Der er i 1. kvartal samlet gennemført 176 kontroller.

Indsatssteamet oplever fortsat succes med et

mæglingsmødekoncept til at sikre tilbagebetalinger af manglende løn, når der er konstateret overtrædelser af arbejdsklausulen.

Indsatssteamet har endvidere iværksat arbejdet med det planlagte ID-kort pilotprojekt, som forventes implementeret på de første kontrakter i løbet af sommeren 2019.

Herudover har indsatssteamet i 1. kvartal af 2019 haft et øget fokus på serviceydelsesområdet, og har således gennemført en række kontroller på rengørings- og transportområdet, hvilket fortsat vil være et fokus i indsatsen i 2019.

De følgende afsnit viser, hvordan kontrolarbejdet konkret har udfoldet sig i 1. kvartal 2019.

2.

Antal kontroller

Der skelnes i det følgende mellem fire kontroltyper:

Screeningsbesøg

(1 kontrol = 1 pladsbesøg)

Kontrolbesøg, hvor indsatssteamet udfører risikovurdering gennem tilstedeværelse på arbejds- og byggepladser. På et screeningsbesøg taler indsatssteamet med både ledelse og medarbejdere, for at danne et overblik over arbejdspladsen, og dem der udfører arbejdet. Indsatssteamet benytter også strukturerede interviews af udvalgte medarbejdere i risikovurderingen, hvilket efterfølgende kan bruges til at sammenholde med dokumentation fremsendt af arbejds giveren i en eventuel dokumentkontrol.

Screeningsbesøgene indgår i indsatssteamets risikovurdering, og er således med til at afgøre, om der bør foretages en dokumentkontrol.

Dokumentkontroller

(1 kontrol = dokumentkontrol af én medarbejder)

Indebærer, at leverandøren skal fremlægge dokumentation for løn- og ansættelsesvilkår for udvalgte medarbejdere, så der kan foretages en konkret beregning af, om arbejdsklausulen er overholdt. Det er på baggrund af dokumentkontroller, at der kan stilles krav om efterbetaling til medarbejderne, hvis der er konstateret materiel overtrædelse af arbejdsklausulen.

Rekognoscering

(1 kontrol = at der på en kalenderdag er foretaget minimum én rekognosceringsaktivitet)

Rekognoscering indebærer, at indsatssteamet foretager en fysisk observation og vurdering af mulige emner for nærmere kontrol. Dette kan fx være undersøgelse af, om et konkret projekt fysisk er påbegyndt, hvor langt et projekt er nået eller hvorvidt en given faggruppe er gået i gang med at arbejde. Derudover kan der være tale om arbejdsaktivitet på usædvanlige tidspunkter, køretøjer der holder fra særlige underleverandører mv. I det hele taget omfatter denne kontrolkategori fysiske besøg og observationer, som ikke udgør et egentligt screeningsbesøg.

Screening af uddannelsesklausul

(1 kontrol = 1 pladsbesøg)

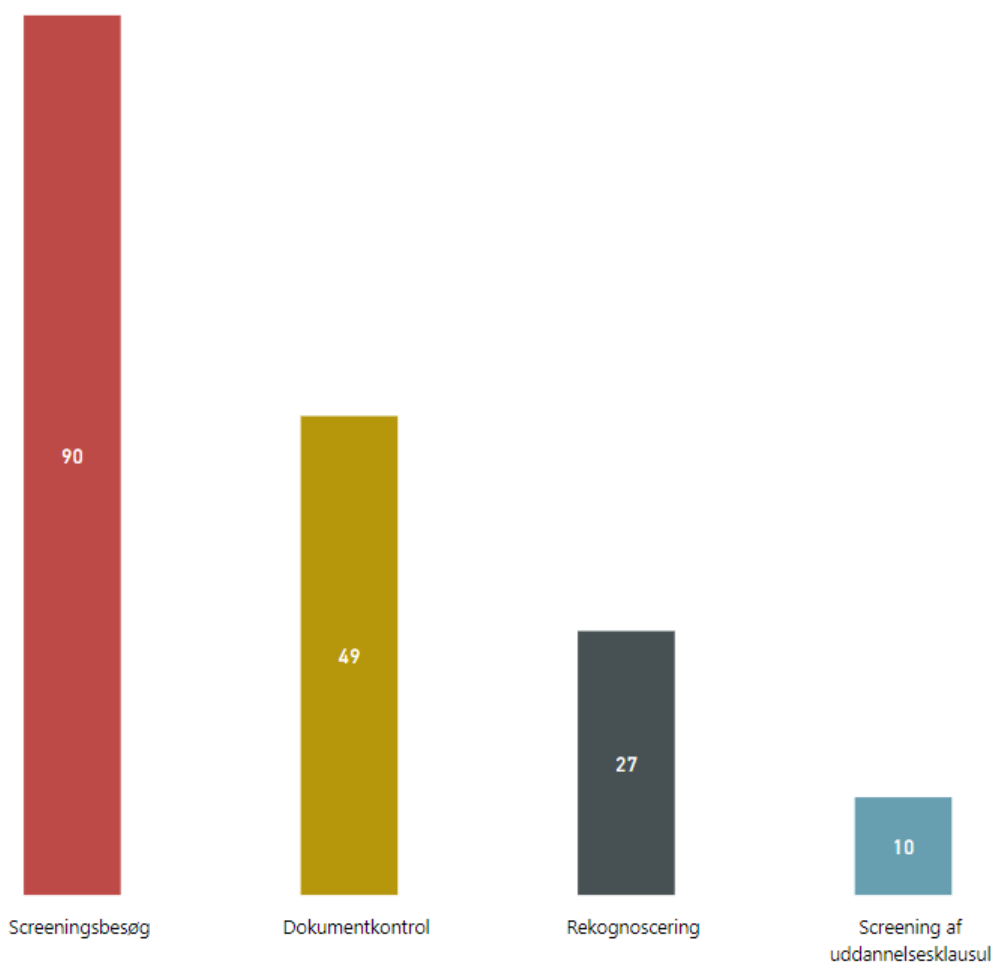
Ved besøg på arbejds- og byggepladser gennemgås leverandørens praktik- og uddannelsesplaner og antallet af registrerede elev- og lærlingetimer på projektet indtil da. På den baggrund foretager indsatssteamet en foreløbig risikovurdering.

Efter screeningsbesøget kan leverandøren blive bedt om at eftersende relevant materiale som dokumentation for overholdelse af uddannelsesklausulen.

Antal kontroller fordelt på kontroltype

Ved udgangen af 1. kvartal er der samlet gennemført 176 kontroller i 2019. Disse kontroller dækker over både screeningsbesøg på en arbejdsplads/aftale, dokumentkontroller af enkelte medarbejdere, rekognosceringsaktiviteter og screening af uddannelsesklausul.

Kontroller fordelt på kontroltype (1. kvartal 2019)

3.

Risikobaseret fremgangsmåde

Indsatsteamet udvælger fortsat langt størstedelen af de udførte screeningsbesøg på baggrund af et risikobaseret skrivebordsudtræk, dvs. en vurdering foretaget af insatsteamet ved skrivebordet af, hvor der er risiko for social dumping. Herudover udgør en mindre andel af screeningsbesøgene genbesøg, for at følge op på forhold, der er konstateret ved det forrige screeningsbesøg og screeningsbesøg, som er udvalgt på baggrund af eksterne tip. Eksterne tip har i 1. kvartal ført til 4 screeningsbesøg, mens der ikke har været iværksat nogen kontroller på baggrund af interne tip (fra ansatte i forvaltningerne).

Indsatsteamet modtager forskellige former for tip. Når et tip omhandler konkrete virksomheder eller medarbejdere, der aktuelt udfører arbejde for Københavns Kommune, udfører insatsteamet som hovedregel et screeningsbesøg og eventuelt dokumentkontroller umiddelbart efter. Indsatsteamet modtager i nogle tilfælde anmeldelser om arbejdspladser, der ved nærmere undersøgelse viser sig ikke at tilhøre en aftale/kontrakt som ejes af Københavns Kommune, eller anmeldelser som vedrører forhold, som falder udenfor insatsteamets

kontrolområde. Hvis det vurderes relevant, vil insatsteamet i sådanne situationer videregive henvendelsen til rette aftaleejer.

Antal eksterne tips om mulig social dumping:

Januar 2019	3
Februar 2019	0
Marts 2019	3

Hvis insatsteamet i forbindelse med screeningsbesøget vurderer, at der er en risiko for social dumping, vil insatsteamet udtage en eller flere medarbejdere til yderligere dokumentkontrol. I nogle tilfælde, er medarbejdere udvalgt ud fra en mandskabsliste efter et screeningsbesøg, fordi de ikke var tilstede på tidspunktet for besøget, men hvor deres funktion eller den (under)leverandør de er ansat hos, er identificeret som værende i risikozonen.

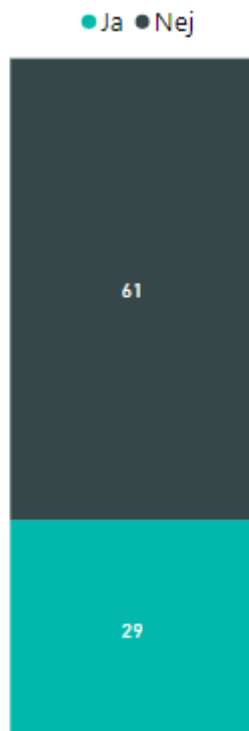
Når det vurderes, at der er behov for at lave dokumentkontrol, for at afdække mistanke om overtrædelse af arbejdsklausulen, udvælger insatsteamet et passende antal medarbejdere til

kontrol. Herefter er der altid mulighed for at udvide kontrollen til flere relevante medarbejdere, hvis der bliver konstateret materielle overtrædelser i en eller flere af de første stikprøver.

Ud af de 49 dokumentkontroller, som er opstartet i 1. kvartal 2019, er de 43 udført på baggrund af en risikobaseret screening og de 6 på baggrund af anmeldelser.

Ikke alle screeningsbesøg giver således anledning til dokumentkontrol af medarbejdere. Grafen nedenfor viser, hvor mange screeningsbesøg, der giver anledning til yderligere kontrol. I 1. kvartal gav 29 screeningsbesøg, svarende til ca. 32 % af de foretagne screeningsbesøg, således anledning til yderligere kontrol. Dette er på linje med det samlede resultat fra 2018, hvor ca. 1/3 af screeningsbesøgene gav anledning til yderligere kontrol.

Anledning til yderligere kontrol (1. kvartal 2019)

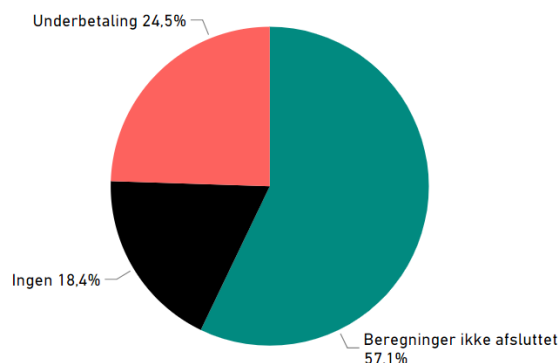
4.

Materielle overtrædelser af arbejdsklausulen

Der skelnes mellem formelle overtrædelser af arbejdsklausulen, som er den situation, hvor leverandøren ikke rettidigt fremsender den dokumentation, som indsatssteamet har anmodet om, og materielle overtrædelser, som indebærer, at indsatssteamet, på baggrund af den fremsendte dokumentation, kan konstatere, at løn og ansættelsesvilkår er ringere end dem, som referenceoverenskomsten foreskriver.

De formelle overtrædelser i 1. kvartal har ikke haft en karakter, som har medført varsling eller pålægning af bod til hovedleverandører.

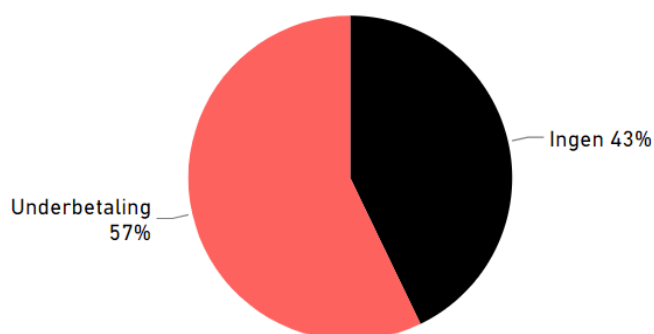
Andel af dokumentkontroller med materiel overtrædelse (1. kvartal 2019)

Ud af de 49 dokumentkontroller, der er påbegyndt i 1. kvartal, er beregningerne afsluttet i 21 af sagerne. Af disse 21 sager er der konstateret overtrædelser i 12 tilfælde, mens der ikke er overtrædelser i de 9 resterende. Der er således konstateret en overtrædelse af arbejdsklausulen i

mere end halvdelen af de afsluttede dokumentkontroller. Da der fortsat er 28, svarende til 57 % af kontrollerne fra 1. kvartal, hvor beregningerne endnu ikke er afsluttede, er det stadig tidligt at vurdere det fulde omfang af overtrædelsessagerne i dette kvartal.

Andel af færdigberegnete dokumentkontroller med overtrædelser (1. kvartal 2019)

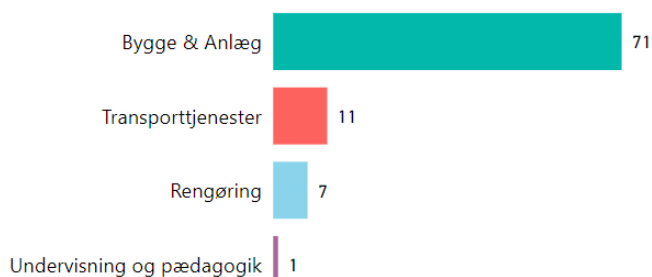

5.

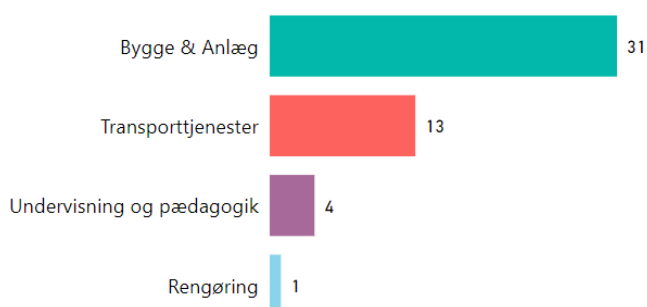
Karakteristika ved de materielle overtrædelser

Graferne nedenfor viser, hvor mange kontroller der er udført i forskellige brancher i 1. kvartal., samt hvor der bliver fundet flest materielle overtrædelser af arbejdsklausulen.

Screeningsbesøg fordelt på branche

Påbegyndte dokumentkontroller fordelt på branche

I grafen over påbegyndte dokumentkontroller, er der kun medtaget kontroller påbegyndt inden for 1. kvartal 2019.

Fordelingen af de foreløbigt konstaterede overtrædelser af arbejdsklausulen på forskellige brancher afspejler, at indsatssteamet i marts 2019 gennemførte en koordineret indsats rettet mod flytteydelse (som falder under kategorien "Transporttjenester"), og her ligger det allerede klart, at der er tale om overtrædelse af arbejdsklausulen i en større del af tilfældene.

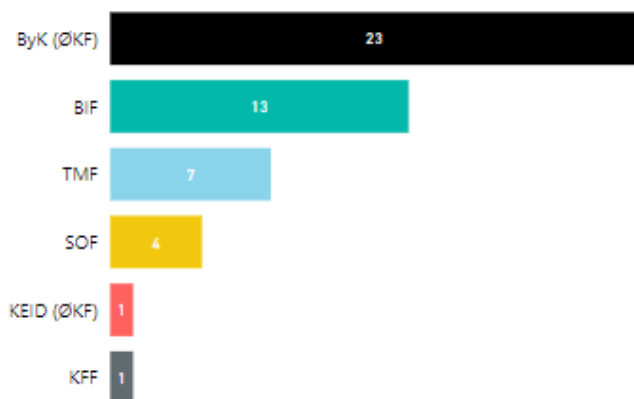
Overtrædelser fordelt på branche

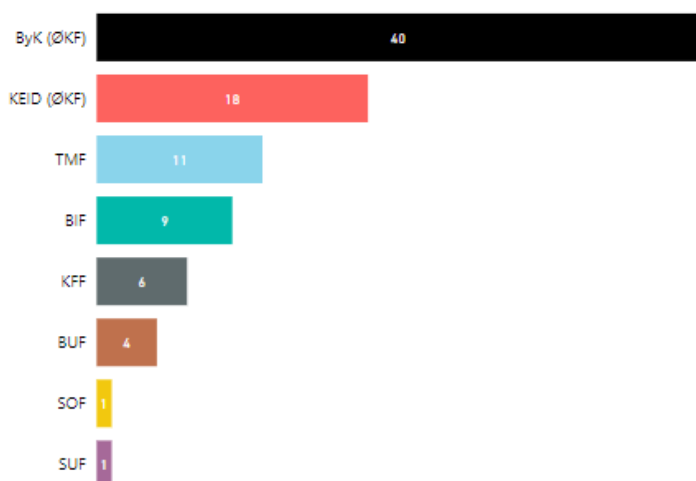
Bygge- og anlægsbranchen vil fortsat i 2019 være indsatssteamets største fokusområde, da det erfaringsmæssigt udgør en særlig risikobranche med hensyn til social dumping, og fordi

kommunen har en stor aftalevolumen på området. Indsatsteamet vil dog også i 2019 i højere grad udvide indsatsen på området for tjenesteydelser – særligt rengøring og transport vil her være i fokus.

Påbegyndte dokumentkontroller pr. forvaltning (1. kvartal 2019)

Screeningsbesøg pr. forvaltning (1. kvartal 2019)

Fordelingen af kontrollerne på de forskellige forvaltningsenheder hænger naturligt fortsat sammen med, hvilke brancher der har været i fokus i det løbende kontrolarbejde.

Hhv. ByK (ØKF), KEID (ØKF) og TMF har mange bygge- og anlægsaftaler, som tilsvarende er der, hvor der foretages flest kontroller. Hvis man ser på antallet af screeningsbesøg og dokumentkontroller i de øvrige forvaltninger, så dækker dette primært kontrol af serviceydelser indenfor transport, rengøring samt undervisning og pædagogik. Graferne viser ikke, hvilken forvaltning, som har indgået kontrakten, da der i flere tilfælde er forskellige forvaltninger der laver træk på rammeaftaler administreret i en anden forvaltning. Vi har derfor valgt at anføre den forvaltning, som har foretaget de enkelte træk på rammeaftalerne, da dette giver et bedre billede af, indenfor hvilke forvaltning kontrollerne foretages.

6.

ID-kort på udvalgte arbejdspladser

I 2019 starter indsatsteamet et pilotprojekt med ID-kort på udvalgte arbejdspladser, som skal give både hovedleverandør og indsatsteamet et bedre overblik over selskaber og medarbejdere i alle led af leverandørkæden.

Formålet er dels at give indsatsteamet bedre overblik over hvem, der udfører arbejde på Københavns Kommunes projekter, og dels at give kommunens hovedleverandører et værktøj til at holde bedre styr på deres underleverandører i alle led af leverandørkæden.

Indsatsteamet har gennem 2018 erfaret, at langt de fleste overtrædelser af arbejdsklausulen sker hos underleverandører et stykke nede i kæden. Hovedleverandøren har ofte ikke overblik over hvilke virksomheder, der er til stede på pladserne.

Hovedleverandøren har dermed dårlige muligheder for at sikre, at arbejdsklausulen overholdes ned igennem leverandørkæden. Dette billede gælder selv hos virksomheder, der har fokus på ordentlige løn- og arbejdsvilkår, og som har indført forskellige former for egenkontrol.

Pilotprojektet indebærer, at der indføres elektronisk kontrol med hvem, der er på pladserne. Medarbejderne tjekker ind og ud ved enten at føre deres ID-kort gennem en kortlæser eller bruge en app. Informationen lagres elektronisk i et softwaresystem, som bl.a. også registrerer, hvilken virksomhed den pågældende medarbejder arbejder for, samt hvor i kæden virksomheden befinder sig.

Indsatsteamet er i dialog med flere forvaltninger og leverandører om mulig deltagelse i pilotprojektet, ligesom indsatsteamet er i færd med at fastlægge den tekniske hardware løsning, som skal anvendes på arbejdsstederne. Opstart på de første projekter forventes i løbet af maj og juni 2019, og det forventes, at flere projekter vil blive tilføjet hen over sommeren og sensommeren 2019.

7.

Afsluttede og verserende materielle overtrædelsessager

Status på verserende materielle overtrædelsessager påbegyndt inden udgangen af 1. kvartal 2019

Forvaltning	Branche	Problem og håndtering (anonymiseret)
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 12 medarbejdere fordelt på 4 underleverandører. Der udestår dokumentation for at kunne gennemføre en kontrol af en 13. medarbejder. Der pågår mæglingssmøder og CSR-enheden afventer dokumentation for efterbetaling af samlet 221.227,59 kr. til de 12 medarbejdere.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 38 medarbejdere fordelt på 8 underleverandører. Der er samlet stillet efterbetalingskrav for 223.718,43 kr. For én af underleverandørerne er der modtaget dokumentation for efterbetaling. For en enkelt konkursramt underleverandør er den manglende løn aftalt efterbetalt til den kontraktholdende forvaltning, efter flere forgæves forsøg på at finde oplysninger på medarbejderne. For en anden

		konkursramt underleverandør pågår stadig en proces med at finde oplysninger på de omfattede medarbejdere. CSR-enheden afventer dokumentation for efterbetaling for de resterende 4 underleverandører.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 3 medarbejdere hos en underleverandør. CSR-enheden afventer dokumentation for efterbetaling af samlet 3.140,53 kr.
KEID (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 3 medarbejdere hos en underleverandør. CSR-enheden afventer ny dokumentation for, at der samlet er efterbetalt 617,33 kr. til medarbejderne, pga. fejl i den først fremsendte dokumentation.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 1 medarbejder hos en underleverandør. Der er stillet efterbetalingskrav for 3.821,82 kr.
BIF	Transporttjenester	Der er konstateret overtrædelser for 7 medarbejdere hos hovedleverandøren. Der vil blive fremsat efterbetalingskrav, så snart det endelige beløb er beregnet.
KEID (ØKF)	Vedligehold	Der er konstateret overtrædelser for to medarbejdere. Der vil blive fremsat efterbetalingskrav, så snart det endelige beløb er beregnet.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 3 medarbejdere hos en underleverandør. Ifølge de foreløbige lønberegningerne er det estimeret, at medarbejderne mangler løn for samlet 25.364 kr. Når de sidste lønforhold er afklaret, vil der blive fremsat efterbetalingskrav.
KEID (ØKF)	Kantine - og cateringvirksomhed	CSR-enheden afventer afklaring på et principielt fortolkningsspørgsmål i referenceoverenskomsten, før efterbetalingskrav for 7 medarbejdere kan opgøres.

Materielle overtrædelsessager afsluttet efter seneste rapportering (3. kvartalsrapport 2018)

Forvaltning	Branche	Problem og håndtering (anonymiseret)
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 16 medarbejdere hos to forskellige underleverandører. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 7.055,52 kr.

ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 19 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 1.577.564,81 kr.
TMF	Kantine/Køkken	Der er konstateret overtrædelser for 2 medarbejdere hos hovedleverandøren, og en vikar fra en underleverandør. Den ene overtrædelse omhandlede en medarbejder, der ikke var ansat nogen steder, men havde fået besked på, at han kunne få betaling af den medarbejder han afløste hos hovedleverandøren. Den pågældende person er efterfølgende blevet ansat, og har fået løn for det arbejde han har udført. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 41.891,01 kr., og der er sket en tilpasning af deres ansættelseskontrakter.
KEID (ØKF)	Rengøring	Der er konstateret overtrædelse for 20 medarbejdere fordelt på en kæde af underleverandører (vikarbureauer). Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 45.582,01 kr.
SUF	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 5 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 96.776 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 1 medarbejder hos en underleverandør. Medarbejderen har fået efterbetalt 518,98 kr.
SOF	Kantine - og cateringvirksomhed	Der er konstateret overtrædelser for 5 medarbejdere hos en underleverandør (vikarbureau). Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 7.074,51 kr.
KEID (ØKF)	Vedligehold	Der er konstateret overtrædelser for en medarbejder. Medarbejderen har fået efterbetalt 795,15 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 2 vikarer hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 6.676,72 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 4 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 42.556,06 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 15 medarbejdere hos to forskellige underleverandører. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 40.634,97 kr.
SUF	Vedligehold	Der er konstateret overtrædelser for 2 medarbejdere hos en underleverandør, med et efterbetalingskrav for samlet 44.985,20 kr. Efter forgæves forsøg på at finde medarbejderne, blev sagen afsluttet med, at den manglende løn blev betalt til den kontraktholdende forvaltning.

ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 2 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 10.696,26 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 1 medarbejder hos en underleverandør. Medarbejderen har fået efterbetalt 689,18 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 9 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 395.475,97 kr.
ØKF	Transporttjenester	Der er konstateret overtrædelser for 4 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 216,24 kr.
TMF	Anlæg	Der er konstateret overtrædelser for 4 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 149.917,36 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 2 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 27.475,49 kr.
ByK (ØKF)	Rengøring	Der er konstateret overtrædelser for 2 medarbejdere hos en underleverandør. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 70,65 kr.
ByK (ØKF)	Byggeri	Der er konstateret overtrædelser for 7 medarbejdere fordelt på 3 forskellige underleverandører. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 10.528,54 kr.
BUF	Rengøring	Der er konstateret overtrædelser for 8 medarbejdere fordelt på 2 forskellige underleverandører. Medarbejderne har samlet fået efterbetalt 4.119,24 kr.